

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Wijs tot zaligheid

„de heilige Schriften”..., „die u wijs kunnen maken tot zaligheid”

2 Timotheüs 3:15m

God, omdat bij Hem zijn rommelende ingewanden van barmhartigheid, heeft gezorgd voor zaligheid. Daarom is er zaligheid. Verworven door Jezus Christus. Omdat Hij buiten de hemel is gegaan, op deze aarde is gekomen. Omdat Hij gehangen heeft aan het kruis op Golgotha, aan het vloekhout, en daaraan is gestorven. Zijn naam is Jezus - Zaligmaker. Hij maakt zalig. Hij geeft de zaligheid.

Die zaligheid houdt alles in waaraan het ons ontbreekt. Wedergeboorte, geloof, bekering, vergeving der zonde, de breuk met God hersteld, God weer terug, gemeenschap met God, met God de Bron van vreugd, de vrede met God die alle verstand te boven gaat, de rechtvaardiging, de vrijspraak, de heiligmaking, herschepping en herstelling. Het is een zaligheid die niet af te meten is. Noch de hoogte, noch de diepte, noch de lengte, noch de breedte. Die zaligheid is hier reeds, om welgetroost te leven. Die zaligheid is er op het sterfbed, om zalig te sterven. Die zaligheid is er tenslotte eeuwig.

Gaat dat ene woord schitteren in uw ogen? Wordt u begerig? Och - van nature zijn we er zo blind voor, en daarom zoeken we die rijkdom, die schat niet. We zien aan wat voor ogen is. We zoeken surrogaat-geluk, klatergoud. Maar weet dit: alles van beneden, van de ronde wereld kan het drie-ante hart niet vervullen. Welke rijkdommen wij van de wereld ook hebben, niets kunnen we meenemen. Alles moeten we achterlaten. O als we dé rijkdom, dé schat niet hebben, wat zijn we dan nameloos arm! Dan hebben we ten diepste niets!

Komt de vraag bij u op: hoe kom ik aan de zaligheid? Wel - God heeft een middel gegeven om eraan te komen. De apostel Paulus wijst zijn geestelijke zoon Timotheüs duidelijk het middel aan. U krijgt de grote zaligheid niet langs onmiddellijke maar langs middel-delijke weg. Sola Scriptura - alleen door het Woord. Weldra gaan we ook dit: op de dag van de herdenking van de reformatie, weer benadrukken. God maakt zalig door middel van de heilige Schriften. Nu - is het waar dat u die grote rijkdom begeert, dan zit u menigmaal gebogen over Gods Woord, dan komt u ook naarstig op naar Gods huis waar het Woord verkondigd wordt. Eens zei iemand mij: „ik heb niks”. Ik antwoordde: „moet ik ontnemen wat u hebt?” Uiteraard heb ik gezegd wat ik bedoelde. We mogen toch Gods Woord hebben, en 's zondags dat Woord horen? Is dat niet rijk? Dat geeft de Heere ons, de God tegen Wie wij gezondigd hebben. Hij heeft ons Zijn Woord toebetrouwd. Wat hebben we toch een rijk geschenk van de Heere gekregen! Laten we die gave niet als klein achten.

De heilige Schriften maken wijs tot zaligheid. Echter - er staat nog bij het woord „kunnen”. Ze kunnen wijs maken tot zaligheid. Dat betekent dat het niet automatisch is. U kunt heel het Woord van kapt tot kapt gelezen hebben, maar dat wil nog niet zeggen dat u dan wijs tot zaligheid bent geworden.. Dat is een zaak van Woord en Geest. Woord en Geest tezamen maken wijs tot zaligheid. Gevouwen handen boven het Woord zijn nodig. Het gebed: „Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest!” Die twee - en dan is dat woord „kunnen” overbodig, - maken metterdaad wijs tot zaligheid. Die twee tonen mij wie ik ben gewor-

den door de val in Adam. Die twee ontdekken, geven ware wijsheid omtrent mijzelf en ware wijsheid omtrent Hem in Wie al de zaligheid is. Die twee leren dat al de zaligheid buiten mijzelf alleen in Hem de Zaligmaker ligt.

Wij van onszelf zijn niet wijs. We zijn blind in 's hemels wegen. We kunnen menen de wijsheid in pacht te hebben. Dat is dan alleen maar eigenwijsheid. Wat de geestelijke dingen betreft zijn we dom. Vanuit onszelf weten we niet dat we verzoend moeten worden. We weten niet van onze hemelhoge schuld; we weten niet van de berg van zonden en van ons zondaar-zijn. Er is geen plaats voor de Zaligmaker en voor de zaligheid van de Zaligmaker. Vanwege ons niet weten, niet kennen, onze blindheid leven we rustig de grote eeuwigheid tegemoet. O zondaar ga toch niet zo voort. De Heere komt tot u als de belovende God. Pleit toch op die beloften. Al Gods beloften zijn ja en amen in Christus Jezus. Ze zijn vast; ze zijn betrouwbaar; u kunt er op aan. De Heere doet altijd naar hetgeen Hij gesproken heeft. Hij maakt Zijn woord altoos waar. U hoeft niets van uzelf te verwachten; u moogt alles van de Heere verwachten. Hij maakt nooit beschaamd die het van Hem verwachten.

Door Woord en Geest wordt een niet-wetende wetend, een onwijze wijs. Door Woord en Geest wordt het anders, geheel anders. Dan gaat het licht op. Dan worden we van hemelswege geleerd. Dan krijgen we ware kennis, ware wijsheid.

Er zijn de kleinen in de genade, van verre staanden, bekommerden. We zullen verder moeten komen. Het kleine moet groter worden, en het zwakke sterker. Er zal moeten zijn een opwassen in de genade en de kennis van de Zaligmaker. Ook dit gaat niet buiten de heilige Schriften om. Woord en Geest zijn ook hier noodzakelijk. Dat blijft zelfs tot het einde toe!

Leeft u bij een open Woord? De Geest bindt mij altijd aan het Woord. Zo alleen word ik wijs, wijs tot zaligheid.
Ds. v.Z.

Van de administratie

De opbrengst van de kollekten en het koffiegeld op de Ontmoetingsdag te Kampen bedroegen f 5.901,60, terwijl via de postbank een gift van f 100,- werd ontvangen. Aan giften voor ons blad werd f 20,- overgemaakt. Voor de school in Dundas werd van de Chr. Geref. Kerk te Middelharnis f 1.000,- ontvangen als bijdrage voor 1995. Hartelijk dank voor dit alles, alsmede voor de opgaven van 6 nieuwe abonnees.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Artikelen

Ds. D. Slagboom schrijft verder over de Nederlandse Geloofsbelijdenis, het

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

laatste deel van de levensbeschrijving van wijlen Ds. M. Overduin is geplaatst, er wordt aandacht besteed aan de instituering van de gemeente in Zeewolde alsook aan het 100-jarig bestaan van de gemeente te Bun-

schoten. De belangrijkste zaken uit de vergadering van de Generale Synode worden belicht door Ds. M. van der Sluys.

AvH.

Een eeuw Chr. Geref. Kerk Bunschoten

Op 27 september 1895 kwam in het achterhuis van Harmen Poort - van wiens nageslacht inmiddels al een vijfde generatie tot onze gemeente behoort - aan de Burgwal in Bunschoten een kleine groep mensen samen. Op die avond werd de Christelijke Gereformeerde Gemeente van Bunschoten opnieuw geïnstitueerd, nadat in 1892 de kerk uit de Afscheiding was meegegaan met de Vereniging. Het was maar een kleine groep: 31 belijdende leden en een aantal doopleden. De dienst werd geleid door Ds. J. Schotel, toentertijd predikant te Utrecht, die voor deze gelegenheid zijn Utrechtse kerkeraad had meegebracht. Ds. J. Schotel bediende het Woord uit Mattheüs 11:12: "En van de dagen van Johannes de Doper tot nu toe, wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen hetzelfde met geweld".

Een eeuw later kwam de gemeente, uitgegroeid tot ruim 1900 leden, met twee kerkgebouwen en twee predikantsplaatsen - waarvan er een vakant is sinds het heengaan op jeugdige leeftijd van onze geliefde Ds. H.E. Sterk - samen om dat feit te gedenken en in ootmoedige verwondering de Heere te danken voor Zijn weldadigheid en trouw. Onder de gasten waren vele leden van Eemdijk, in 1933 geïnstitueerd vanuit Bunschoten, oud-leden en oud-predikanten van de gemeente, waaronder de 91-jarige Ds. N. Brandsma, die in 1930 als kandidaat naar Bunschoten kwam.

De dienst

De plaatselijke predikant Ds. J. Westering bediende het Woord uit dezelfde tekst, waarover Ds. Schotel honderd jaar geleden preekte. Na een korte samenvatting van de aanvangsgeschiedenis en de ontwikkeling van de gemeente, wees hij op het wonderlijke feit, dat allerlei machten en geweldenaars uit de wereld van de laatste honderd jaar verdwenen zijn, terwijl het kleine plantje uit 1895 nog steeds bestaat. Het geheim daarvan vond hij in de tekst, waarin tegenover het aardse geweld gesproken wordt van het

geweld van het Koninkrijk der hemelen.

De tekst werd verklaard, waarbij in navolging van de Kanttekenaren en ongetwijfeld in overeenstemming met de uitleg van Ds. Schotel, gekozen werd voor een positief verstaan van het geweld, waarvan de tekst spreekt. De Heere spreekt hier niet van het geweld, dat zich tegen het Koninkrijk der hemelen keert, maar van het geweld, waarmee dat Koninkrijk zich een weg baant door de wereld. Het is het geweld waarmee Christus bij Zijn komen in de wereld het huis van de boze, de sterke, binnendringt, hem bindt en hem zijn vaten ontrooft. Dat is niet het geweld van de wereld, en ook (nog) niet van de Man met de bijl en de wan, zoals Johannes de Doper in zijn prediking had aangekondigd. Het is het geweld van Christus, het Lam, en van Zijn Woord, waardoor Hij wonderen van almacht en genade doet. Het is het geweld van Zijn Geest, de Kracht uit de hoge, Die onwederstandelijk doden levend maakt, vijandschap verbreekt, zondaren bekeert en tot onderdanen en dienstknechten maakt.

Zo heeft de Heere in het verleden in onze gemeente gewerkt. Zo werkt Hij naar Zijn belofte "tot nu toe". En waar Hij met dat Geestelijke geweld komt, daar worden "geweldigers" geboren, die hun kracht niet vinden in gebalde vuisten, maar in gevouwen handen, als Jakob in Pniel, als de Kananese vrouw. "Zij liepen als een stroom Hem aan".

Lijnen werden getrokken vanuit het verleden naar het heden. De toepassing werd gemaakt voor vandaag: "tot nu toe". Dat was een bemoediging in 1895, en dat mag het zijn in 1995. De Heere is Dezelfde. Daarbij werd de noodzaak van dat werk van de Heere onderstreept, en de vraag gesteld of er nog zulke geweldigers zijn in de gemeente, die bidden geleerd hebben en worstelen aan de genadetroon, niet op grond van onze gerechtigheden, want die zijn er niet, maar op grond van Gods barmhartigheden die geen einde hebben. Waar dat geweld van het Koninkrijk gevonden wordt, daar is toekomst.

Aktiviteiten

Na de dienst konden de genodigden de expositie bezichtigen, die een beeld gaf van de gemeente en haar leden in de afgelopen honderd jaar. In de dagen daarna stond de tentoonstelling open voor de gemeente. Verder was er een aantal activiteiten georganiseerd voor jong en oud, met als hoogtepunt een gemeente-avond, waarop alle vereni-

gingen voor het voetlicht traden en een bedrag van ruim f 36.000,- als resultaat van de jubileum-actie overhandigd kon worden aan drie Venda-broeders voor de herbouw van de kerk van Gaba, die dit voorjaar door een wervelstorm was verwoest.

De Heere gaf goede dagen.

Ds. J. Westerink.

Van visnet naar net van het evangelie

Instituering van de gemeente Zeewolde

Het was vrijdag 15 september j.l. een bijzondere dag voor de gemeente van Zeewolde en eigenlijk ook voor het geheel van onze kerken. Op deze dag vond namelijk de instituering plaats van de gemeente Zeewolde.

Ds. H. de Graaf uit Harderwijk leidde het eerste gedeelte van deze dienst en opende met een welkomstwoord waarin hij onder meer memoreerde dat het 11 jaar geleden was dat enkele gezinnen samenkwamen in een schooltje in een dienst waarin voorging Ds. J. Oosterbroek.

Hierna vond de instituering plaats door de bevestiging van de kerkeraad met haar predikant. In zijn toespraak tot de nu zelfstandig geworden gemeente van Zeewolde stond Ds. de Graaf stil bij de woorden uit Zacharia 4: "Niet door kracht, noch door geweld maar door Mijn Geest zal het geschieden". Dit is een woord van vertroosting: Het zal niet door onze kracht kunnen maar het is tevens een woord van verwachting, een belofte: God zal Zelf instaan voor Zijn eigen werk. Nadat ouderling Lambregtse de kanselbijbel op de preekstoel had gebracht en geopend had, mocht de eigen predikant Ds. H.R.H.A. de Boer het Woord bedienen uit 1 Petrus 2 vers 4 en 5. In zijn inleiding wees hij erop dat het ontroerend was te bedenken dat op deze plaats waar eens de Harderwijker vissers de netten hadden uitgeworpen, nu een kerkgebouw mocht verrijzen met het doel om zondarsharten te vangen met het visnet van vrije genade.

Ds. de Boer bepaalde de gemeente bij het thema: De Kerk van Christus een geestelijk huis en ontvouwde daarbij drie gedachten: 1. Het fundament onder dat huis. 2. De bouw van dat huis. 3. De dienst in dat huis. Het fundament van Gods gemeente is Christus en Zijn werk. God Zelf heeft dat fundament neergelegd dat niet alleen de

jaren en de tijden kan verduren, zelfs niet alleen de stormen en het noodweer, maar zelfs verduurt het de eeuwigheid. Petrus bedoelt te zeggen: Gemeente, wie tot die Kerk mag behoren die zal nooit en nooit tot de verschrikkelijke ontdekking komen dat het Fundament het begeeft. Niets, de zonde niet, de wereld niet, de duivel niet, niets kan dit Fundament ooit van Zijn plaats krijgen. Want Christus is een beproefde Steen, God zelf heeft Hem beproefd in het vuur van Zijn toorn over de zonde en de schuld van deze wereld aan Golgotha's kruis. Toen bleek dat deze Steen betrouwbaar en vast is.

Dit werk van Christus zal niet vruchteloos blijven. God Zelf zorgt ervoor dat er tot op de jongste dag, dus ook in deze tijd, mensen zullen zijn, zondaren die tot Hem uitgaan en in Hem het fundament van de enige troost beide in leven en sterven zullen ontvangen. Zij komen niet omdat zij het uit zichzelf begeren maar omdat God Zelf ervoor instaat dat Zijn roepen niet onbeantwoord zal blijven. Dit antwoord komt er, hetzij stamelend, hetzij met de handen op de borst en de verzuchting o God, wees mij, de zondaar, genadig. Het bouwen van dit geestelijk huis is Gods werk. Maar nu gaat de kerk in

dat huis offeren. Offers die opkomen uit de dankbaarheid, offers die geboren worden in het hart dat versmolten is onder de liefde van Christus. Zij gaan Zijn naam belijden in het gezin, op het werk en overal. Offers van het gebed, offers van mededeelzaamheid, offers van gehoorzaamheid. Maar kunnen onze offers dan de Heere behagen? Christus Zelf is het die deze offers aangenaam maakt bij de Vader. Hij draagt het hart van Zijn volk op in Zijn gebeden. Hij reinigt onze lippen. Als de gemeente zo geleerd heeft het dankoffer te mogen brengen dan zal het ook van deze avond gelden: Ik zal eeuwig zingen van Uw goedertierenheden.

Na de dienst werd de gemeente nog toegesproken door Ds. W. van Sorge namens de classis en als toekomstig consulent. Hij wees de gemeente erop dat het zelfstandig worden niet moest betekenen op eigen benen te staan, maar dat ze een biddende gemeente op de knieën mocht zijn. Namens Ds. J. Oosterbroek, die verhinderd was, sprak Ds. J.H. Velema. Hij herinnerde aan zijn eerste preek op die eerste zondagmiddag in het schooltje over: en ik zag geen tempel in haar. De Kerk is onderweg, zo benadrukte hij de jonge gemeente. De heer Huygen sprak namens de burgerlijke gemeente. Hij onderstreepte het belang dat de burgerlijke gemeente zag in de aanwezigheid van kerken voor het maatschappelijke leven.

Het was een bijzondere avond, waarin naar voren mocht komen dat de Heere doorgaat met Zijn werk. In een tijd, waarin steeds meer kerken gesloten worden, mag hier nog de bevindelijke gereformeerde prediking klinken. Dat we deze jonge gemeente met onze gebeden mogen omringen en breide de Koning der Kerk Zelf Zijn vleugelen uit over deze gemeente.

A.A. Egas, Werkendam.

Generale Synode Zierikzee (2)

Eerste vergaderweek

Na drie weken van vergaderen in zeven commissies kwam de Synode voor een voltallige vergaderweek weer samen op 26 september.

Na opening met psalmgezang, Schriftlezing en gebed wordt de beoordeling van het commissierapport in bespreking gegeven. Wanneer er nog vragen over het deputaten rapport zijn, dan kunnen die ook gesteld worden. Na beantwoording door rapporteur van

de commissie en door de deputaten komen de voorstellen in stemming.

Financiën

In verband met de financiële gevolgen van de besluiten die genomen zouden worden werd vooraf bepaald dat in de laatste vergaderweek alle begrotingen behandeld zouden worden.

Theologische Universiteit

In openbare zitting werd door curato-

ren in een vijftigtal punten verslag gedaan van de werkzaamheden. Genoemd werden de colleges en publikaties van de (emeriti) hoogleraren en universitaire docenten.

Het aantal studenten steeg tot 86 waaronder 54 Chr. Geref. studenten.

In de kandidaatsfase studeren er 52 en in de doctoraalfase 34 studenten. Via het admmissie-examen werden 14 studenten toegelaten.

Naast het vermelden van de vele activiteiten binnen de schoolgemeenschap kwam in het rapport de inhoud van de praktische geestelijke vorming aan de orde. Gemeld werd dat allereerst in het leerplan de toerusting tot de praktijk gestalte krijgt tijdens de colleges. Studenten maken kennis met de maatschappelijke praktijk via bezoeken in Amsterdam en de Sonnevand te Harderwijk.

De admissie studenten krijgen preekconsent vanaf het tiende semester. In de zomervakantie tussen het tiende en elfde semester en na het twaalfde semester kunnen zij ook praktische ervaring opdoen. De studenten geven in het vierde jaar enkele avonden catechisatie. Tijdens de stageperiode van drie maanden worden zij gedurende twee maanden in stagegemeente begeleid door een ervaren predikant. De tussenmaand is bestemd voor het bestuderen van praktische literatuur. Preken uit de Nadere Reformatie met o.a. werk van Voetius en W. à Brakel. Daarnaast is er ook de persoonlijke begeleiding voor elke student door een mentor, hoogleraren en curatoren. Naast het bezoeken van de colleges zijn curatoren ook aanwezig bij preekcolleges waarop de preken doorgesproken worden.

Over het voorstel tot het instellen van een stimuleringsfonds om onze gekwalificeerde doctoraal studenten de mogelijkheid te bieden om maximaal twee maal een half jaar de promotie voor te bereiden is nog geen besluit genomen. Evenzo is de bespreking van het instellen voor een (hernieuwd) Deputaatschap voor de studiefinanciering nog aangehouden.

In de bespreking werden o.a. vragen gesteld over het vak gemeenteopbouw. Vanwege de gereformeerde ambtsopvatting zal het vak gedoceerd worden door de hoogleraar kerkrecht.

Emeriti

Hoofdzak in het rapport was de emeritaatsaanvraag van prof.dr. W.H. Velema met ingang van DV 1-2-1996. De beide professoren dr. W. v.'t

Spijker en dr. J. d. Vuyst verzochten om m.i.v. DV 1-2-1997 ontheven te mogen worden van hun hooglerschap.

Achtereenvolgens memoreerden de synode voorzitter ds. M.C. Tanis, de president-curator ds. J. Oosterbroek en de rector prof. dr. J.C. Maris de werkzaamheden van de vertrekkende professoren.

Op hun beurt herinnerden deze op hun beurt aan het gezegende onderwijs dat zij hadden genoten van de professoren J. Hovius, L.H. v.d. Meiden en J. v.d. Schuit.

Ieder heeft in de lijn van deze school willen doceren het verborgen leven dat in Christus is. Ondanks de grote zorg die er over het kerkelijke leven is, was er de lofprijzing op de genade van God Die om Jezus' wil goddelozen rechtvaardigt. En met de wens dat het werk aan de opleiding tot aan de wederkomst van Christus voortgang zou mogen hebben werd afgesloten met het Gode alleen de eer!

In comité bleek na controle dat ook alle financiële zaken in orde werden bevonden.

Benoemingen

Ruim vijf dagdelen werd in comité vergaderd over de opvolging van de hoogleraren. Na ampele besprekingen kon in het openbaar met dankbaarheid aan de Koning van de Kerk meege-deeld worden dat benoemd werd tot universitair hoofddocent in de diaconiologische vakken (homiletiek, poëzie, liturgiek en catechetiek) drs. A. Baars te Middelhamis.

Als universitair hoofddocent in de nieuwtestamentische vakken werd benoemd drs. T.M. Hofman te Rijnsburg.

Na hun promotie zal hun hoofddocentschap overgaan in een hooglerschap.

Voor de kerkgeschiedenis en het kerkrecht werd benoemd tot hoogleraar dr. H.J. Selderhuis te Zwolle.

Over de benoeming in het leervak ethiek moet de Synode zich nog beraden.

In hartelijke woorden en in het bijzijn van vele belangstellende jongeren en ouderen werd hen de zegen des HEE-REN toegewenst in het nemen van een beslissing.

Kerkorde

Per instructie werd vervolgens de rechtsgelijkheid van art.6 predikanten geregeld. Bij niet vrijwillige beëindiging van het dienstverband dient er

een beroep in overweging genomen te worden. De classis zal een financiële regeling treffen.

Ook werd per instructie besloten om een generaal deputaatschap in te stellen om voorstellen te doen tot herziening van de kerkorde. Op welke punten moet de KO gereviseerd, aangevuld of gewijzigd worden? Op welke wijze kan de stipte naleving van de artikelen en bepalingen van de KO bevorderd worden?

Appelschriften

Een tweetal bezwaarschriften tegen het besluit tot samenleving tussen CGK en NGK te Haarlem werd aangenomen. Eerst moet uit voortgezette besprekingen blijken dat voldaan is aan bijlage art.6 KO.

COGG

Binnen het Contact Orgaan van de Geref. Gezindte is minder vrijblijvend gesproken over 'kerkelijke overeenstemming'. Ook zijn er regionale ontmoetingen opgezet.

Nog niet is te overzien waartoe deze initiatieven leiden. Besloten is om vooralsnog te blijven participeren in het COGG.

Gereformeerde Bond

Betreurt wordt dat de contacten met het hoofdbestuur vanwege SOW de laatste tijd zijn teruggelopen.

Behoudens het verschillend verstaan van de NGB 27-29 wordt op andere punten een grote mate van overeenstemming geconstateerd.

Gehoopt wordt dat er later mogelijk perspectief zal komen naar kerkelijke eenheid. Besloten wordt om de contacten met het Hoofdbestuur waar mogelijk voort te zetten.

Onderwijs

Deputaten voor Kerk en Onderwijs hebben de kerken gediend door het toezenden van het rapport Reformatisch en Vrijgemaakt onderwijs. Zij zonden publikaties aan de plaatselijke kerkbladen waarop positieve reacties kwamen en verzoeken om advies.

Er is een professionele enquête ingesteld naar de betrokkenheid van ouders en kerkeraden bij het onderwijs. Geconcludeerd wordt dat er wel globaal een formele betrokkenheid is. Maar twijfel bestaat of men wel voldoende op de hoogte is van de huidige ontwikkelingen die de Schriftgetrouwheid van het christelijke onderwijs bedreigen. Er wordt onvoldoende over de relatie doop en onderwijs gespro-

ken. De grote zorg over de situatie van het christelijke onderwijs mondt uit in een aantal aanbevelingen.

Naast de regionale commissies dienen de kerkeraden plaatselijke commissies in het leven te roepen om adequater te reageren wanneer zich moeilijkheden dreigen voor te doen.

Deputaten zullen een Handreiking Schoolkeuze ter beschikken stellen.

Kerkjeugd

Brede belangstelling kreeg het rapport van deputaten voor Contact met de Kerkjeugd.

Met name is dankbaarheid voor de brugfunctie die zij konden vervullen tussen de beide jeugdwerkorganisaties het CGJO en het LCJ. Gesteld wordt dat tijdens elf gesprekken de verhoudingen aanmerkelijk verbeterd zijn. Er is een open oor voor kritische geluiden uit de kerken. Het werkmateriaal van het CGJO wordt beter. De scherpe kritiek van het LCJ wordt gematigder.

Door de commissie wordt geoordeeld dat deputaten zich wat voorzichtig hebben opgesteld. Deputaten verduidelijken dat bij het LCJ niet alleen over wedergeboorte en bekering wordt gesproken. Ook andere aspecten van de leer der Schrift komen aan de orde. Evenwel menen deputaten dat de kritiek van het LCJ op het CGJO soms eenzijdig is en te ver gaat. Zij menen ook dat bij de CGJO wezenlijke elementen uit de belijdenis uitdrukkelijker aan de orde moeten komen. Met name blijven er wensen t.a.v. de Bondsdagen. Gevraagd wordt of hier niet alleen cultuur maar ook wezenlijke verschillen naar voren komen.

Over de plaats van de Young Eagles jeugdkampen moeten deputaten zich bezinnen en met een gefundeerd voorstel op de volgende synode komen.

De kwestie van de subsidie van beide organisaties en afhankelijk daarvan of het LCJ een vrijgestelde werker zal kunnen aanstellen, moet in de laatste synodeweek nog aan de orde komen.

Het gehouden onderzoek naar de kerkelijke betrokkenheid van onze jongeren zal bij voorrang praktisch worden uitgewerkt.

Daarna zal het aan de kerken worden toegezonden met het verzoek om daaraan grondige en brede aandacht te geven. M.n. wordt nog aandacht gevraagd voor die jongeren die aan de rand of al buiten de kerk staan.

Evangelisatie

Verslag wordt gedaan van de gesubsidieerde werkterreinen. Te Amsterdam

zal een evangelist benoemd worden. Te Antwerpen werkt vanuit het nieuwe kerkgebouw ds. K. Groeneveld. In Noord-Holland werken namens Broek op Langedijk ds. A.P. v. Langevelde en ds. A.J. Metske. Het werk onder de prostituées in Alkmaar vanuit de ruimte bij de pastorie wordt gezegend. In Twente werkt evangelist N. Weeda al vele jaren met grote inzet. Het evangelisatiewerk te Groet, Haamstede en van de Wegwijzerkampen ontvangt ook subsidie. De Stichting Evangelie en Moslims zullen een allochtone werker aanstellen.

Via lectuur (GA en Echo) en conferenties hebben deputaten de leden van de kerk willen stimuleren. Vanwege het emeritaat van ds. J. Kievit is er op dit moment geen vrijgestelde kracht om

deputaten bij te staan in het uitvoeren van de instructie van de KO.

Gevraagd wordt men naar de noodzakelijkheid van een vrijgestelde. Georganiseerd evangelisatie werk kan toch alleen gezien worden als aanvullend, niet als plaatsvervangend!

Deputaten zeggen toe om in een aanvullend rapport de taakomschrijving voor de vrijgestelde aan te bieden.

Na een vermoeiende maar tevens bijzondere vergaderweek wordt de vergadering gesloten. Na twee weken commissie besprekingen zal de synode op D.V. 17 oktober weer samenkomen.

ds.M.v.d.Sluis

Nederlandse Geloofsbelijdenis (77)

Ongehoorzaamheid in deze tijd?

Nog één keer gaan we naar art. 36. 't Gaat ook deze laatste maal over de uitdrukking: "...en hun gehoorzaam te zijn in alle dingen, die niet strijden tegen Gods Woord...".

Het is al weer wat langer geleden, dat dit gedeelte onze aandacht had. Mogelijk dat u het nog weet, hoe we er al twee maal over geschreven hebben. Eerst over een gerechtvaardigd verzet, zoals we dat uit onze geschiedenis kennen in de strijd tegen de tyrannie van Spanje. Daarna over de "burgerlijke ongehoorzaamheid", die in onze tijd gepropageerd wordt en waarvan we moesten zeggen, dat deze in strijd is met wat Gods Woord belijdt van het gezag der Overheid.

Nu kan de vraag bij sommigen overgebleven zijn: zou er vandaag voor het christelijk volksdeel niet een soort ongehoorzaamheid moeten zijn? Uiteraard denken we dan niet aan een verzet naar het gedachtenklimaat en nog minder naar de methoden van hen die de opstand preken tegen de gevestigde machten. Het gaat om een geoorloofde - zelfs geboden - ongehoorzaamheid, als van dat volksdeel dingen worden geëist, die - om God en Zijn Woord - niet gehoorzaamd mogen worden.

We moeten die mogelijkheid niet zo ver van ons werpen, alsof het hier zou gaan over een onwettelijk gegeven. Wordt het niet steeds meer duidelijk, dat we leven in een staatsbestel dat weinig of niet rekening houdt met Gods geboden? Openbare zonden zijn in de laatste tientallen jaren door de

Overheid eerst getolereerd en later gesanctioneerd. Men volgt de praktijk, zoals die zich onder ons volk ontwikkeld heeft op de voet. In plaats van te waken bij de ontzettende normvervaling in onze tijd heeft de Overheid die helaas bevordert. En daarin keert de Overheid zich tegen hen, die begeren te leven naar Gods Woord. Het was toch maar tekenend dat een minister op een predikantensamenkomst kon zeggen dat "de Overheid een Bijbeluitleg moet verbieden, waar deze uitleg mensen schaadt". Als we dan bedenken, dat het daarbij erom ging om een zondige praktijk in seksueel opzicht de hand-boven-het-hoofd te houden, moet het wel bedroeven hoezeer het gebod des Heeren van onwaarde wordt verklaard. Het ergste daarbij is, dat de Overheid zo het "recht" gegeven zou worden om in wezen het gebod opzij te zetten in plaats van in ons volksleven de gehoorzaamheid eraan te bevorderen. Zo komt zij, die naar Gods Woord begeren te leven, in een situatie terecht, waarin het getuigenis tegen de zonde wordt ingesnoerd. Daarbij is er de bedreiging, dat door de wetgeving een bepaald levensgedrag wordt opgelegd.

Het zal niemand vreemd overkomen, dat we dan denken aan een wet, die heel wat stof heeft doen opwaaien: de Algemene Wet Gelijke Behandeling.

Geen discriminatie en toch....

Het is hier niet de plaats om een uitvoerige beschouwing te geven over de genoemde wet. Daar is trouwens

genoeg over te vinden in allerlei geschriften van de laatste jaren. We geven zo maar enkele lijnen en willen vooral de dreiging laten zien, die er van uitgaat voor het reformatorisch volksdeel.

De wet is een uitwerking van het eerste artikel in de nieuwe Grondwet, 1983: "Allen, die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan".

Oorspronkelijk uitgaande van de bezwaren tegen rassendiscriminatie werd het discriminatieverbod hier in Nederland verbreed, zoals trouwens ook elders. Uitgegaan werd bijv. van de gelijkheid van geslacht en seksuele gerichtheid. Zo kwam de wet er na veel besprekingen in 1993.

Achtergrond was, dat iedereen gelijke kansen krijgt en op gelijke voet kan deelnemen aan de samenleving. Een vrouw mag bij een gelijke baan niet minder verdienen dan een man. Een buitenlander moet net zo goed werk kunnen vinden als een Nederlander. De burger moet rechtsbescherming hebben via deze wet, als het gevaar dreigt dat hij om welke reden ook door anderen onderscheiden wordt behandeld.

Lijkt het niet mooi? Het is duidelijk tegen Gods Woord om de één slechter te behandelen dan de ander. Je mag niemand om zijn huidskleur het verdiende loon onthouden. Het is allemaal waar. Toch.. het is anders dan het lijkt. Deze wet is een openbaring van de mens die niet wil weten van de normen van Gods Woord en Wet. Er mogen geen verschillen bestaan, ook al spreekt het Woord Gods daar duidelijk tegen in. Er wordt in het algemeen gesproken over "geen onderscheid" zonder dat er verschil gemaakt wordt tussen een gerechtvaardigd onderscheid en een ongerechtvaardigd onderscheid. Het gelijkheidsdenken van het humanisme heeft in deze wet overwonnen. Eigenlijk zegt de wetgever: "Er is ter zake van het levensgedrag (bijv. op seksueel gebied) een hogere norm dan welke u voor uw instelling in uw statuten hebt opgenomen" (prof. dr. W.H. Velema in een toespraak op de appèlbijeenkomst tegen deze wet in 1992 in Amersfoort). We kunnen erbij zeggen: een andere norm dan God in Zijn Woord gegeven heeft!

Het is waar dat er uitzonderingen zijn

gemaakt in deze wet ten aanzien van instellingen op godsdienstige- en levensbeschouwelijke grondslag. Er moet gelijke behandeling zijn bijv. in het benoemingsbeleid. Dat geldt in het algemeen. Maar deze instellingen kunnen voorwaarden stellen voor hun werknemers. Zij moeten delen in de godsdienstige grondslag. Van een leraar aan een bijzondere school kan gevraagd worden dat hij de visie van die school uitdraagt, ook buiten de school. Zo zou er meer te noemen zijn. Niettemin blijven we zeggen dat de wet gelijke behandeling een bedreiging is voor de Kerk, voor de christelijke instellingen, voor het christelijk onderwijs. De vrijheid om binnen de Kerk het Woord uit te dragen wordt duidelijk beperkt. Dit geldt ook voor bijv. een verpleeghuis of een bejaardenhuis op eigen grondslag, voor die scholen, die onverkort willen vasthouden aan het onderwijs overeenkomstig Gods Woord en de belijdenis.

Toen er in de 2e Kamer vragen gesteld werden door de minderheid, die principiële bezwaren had tegen deze wet en deze een aantasting genoemd werd van de geestelijke vrijheden, antwoordde de regering, dat dit geheel ten onrechte was. Het wetsvoorstel zou juist de geestelijke vrijheden beschermen! Het zou niets afdoen van de vrijheid een bepaalde levensovertuiging te koesteren en deze in privé-sfeer en in eigen kring binnen het verband van bijv. het kerkgenootschap of een vereniging uit te dragen en overeenkomstig te handelen. Het mag alleen niet in het maatschappelijk verkeer. Hoe typerend zijn hier de uitdrukkingen: "in de privé-sfeer en binnen eigen kring!"

Zo wordt zonder meer het uitdragen van wat naar Gods Woord zonde is of naar Gods Woord geboden ingesnoerd! De kerk en de christelijke scholen worden verwezen naar hun "eigen kring".

En dan: wat betekent het bijv. dat een homoseksuele leraar niet geweigerd mag worden vanwege het "enkele feit" dat hij zo is? Er is geen duidelijkheid in deze wet dat hij geweigerd kan worden als hij samenleeft met een ander. Ook is het mogelijk dat wel de éne leraar wiens functie niets te maken heeft met de grondslag van de school benoemd wordt en de andere leraar bijv. van maatschappijleer niet. Het brengt verdeeldheid op dezelfde school. Zo is er een aantasting van de vrijheden, die God in Zijn goedheid aan ons volksdeel geschonken heeft.

En dat wordt in naam van een beginsel gedaan, waarbij de eigenlijke bedoeling verborgen moet blijven: het heeft té lang geduurd, dat door de samenleving bepaalde groepen niet aanvaard worden. Het moet nu door middel van deze wet! De "commissie gelijke behandeling" zal er mede voor zorgen. Je kunt je daarbij niet al te veel aantrekken van een verdwijnende minderheid! Het is de dictatuur van de democratie.

Hoe ongehoorzaam?

Het moet ons dus duidelijk zijn, dat de situatie van het reformatorisch volksdeel door de Wet Gelijke Behandeling moeilijk geworden is. Het is een openbaring van het steeds verdergaande proces in onze samenleving, waarbij de godsdienst buiten het publieke leven wordt gezet. Het vóórlop plaatzen van dit beginsel boven de zgn. grondrechten betekent ook dat de eigenlijke grondrechten (vrijheid van godsdienst, vrijheid van onderwijs) op z'n zachtst uitgedrukt beknabbelde worden.

De vraag klemmt in deze situatie: wat moet de houding zijn van hen, die door de Wet Gelijke Behandeling gediscrimineerd worden? We kunnen ook zeggen: in hoeverre moet er onderwerping zijn aan deze wet?

We moeten hier goed onderscheiden. Er moet onderwerping zijn aan de wet als zodanig, die langs de legale weg tot stand is gekomen. Spectaculaire ongehoorzaamheidsacties met verbreking van de rechtsorde passen ons niet. Dit sluit uiteraard niet uit het verzet tegen de principiële achtergrond van deze wet, tegen de revolutionaire oorsprong en inhoud. Ook niet het verzet tegen de onbillijkheden, die er juist voor ons volksdeel uit voortvloeien. Alleen: dit zal alles gezocht moeten worden langs de wegen die legaal zijn.

Gaat het om direct onrecht door de toepassing van deze wet aangedaan, waarbij een school of welke instelling ook verplicht wordt om bijv. iemand te benoemen, die naar Gods Woord een zondig leven leidt, dan meen ik dat er wel directe ongehoorzaamheid geboden is, al zullen ook in dit geval alle mogelijkheden betracht moeten worden, die er maar zijn.

Laten we ook oog hebben voor een ander gezichtspunt. Hier is zo duidelijk de ontwikkeling van de steeds toenemende afval. We hebben nog niet zo lang geleden steeds de ogen gericht gehad op de communistische dreigingen in Oost-Europa en China. Het was

niet ten onrechte en zij zullen de aandacht moeten blijven houden. Maar hier komt een dreiging openbaar, die zeker net zo groot is, die niet zo erg lijkt maar het wel is: het gelijkheidsstreven. Het spreekt tot de grote massa en het sluit aan bij de gedachten van éénwording, die vandaag zo doorwerken. Terecht heeft men deze wet een "signaal van de eindtijd" genoemd. Het wordt nog anders. Tot nu toe vallen de effecten van deze wet nog niet tegen. Dat is ook mede een politieke zaak. Al te hard deze wet toepassen kan in het huidige politieke bestel niet. Dát geeft echter geen oorzaak van verheuging en zeker geen waarborg voor de toekomst.

We hebben vandaag nodig dat we er op

ingesteld raken steeds meer een minderheid te worden, al zal dit niet verhinderen dat er een boodschap blijft tot héél ons volksleven. We hebben zélf ook bekering nodig als kerk én persoonlijk. Om vooral te kennen de onderscheidende genade Gods voor verloren mensenkinderen, die zichzelf leren kennen als vanuit zichzelf niet onderscheiden van de grootste zondaren. In die weg gaat er kracht van het volk uit, dat God vreest en door de moeiten heen getuige mag zijn in deze wereld van het komende Koninkrijk. Artikel 36 van de Overheid is verbonden aan artikel 37 van de wederkomst van Christus! We hopen er nader op terug te komen!

D. Slagboom.

Levensbeschrijving

ds. Martinus Overduin (3)

Zo trok de Heere bij mij door, totdat de zielsweeën opkwamen. O, hoe bang en benauwd, nu te moeten sterven en niet te kunnen sterven. God te moeten ontmoeten en niet te kunnen ontmoeten. Ach, ik bad tot de Heere, dat het over mocht gaan, en de zielsweeën braken af, en er was geen kracht om te baren. En dan geliefde lezer(es) viel er een droefheid in mijn ziel en zei ik: ach Heere, had toch maar doorgetrokken. Ach, hij kan *zichzelf niet meer verklaren*. Het Goddelijk recht komt al meer en meer op hem aan, en de Borg trekt Zich terug. Toch ligt er onderscheid tussen de eerste en de tweede afsnijding. In de eerste weg blijft er nog genade over; dan is het: Gena, o God gena. Maar in de tweede weg blijft er geen genade meer over. Dan komen wij met Jozua's stam onder God te liggen. In de eerste afsnijding kennen wij geen Jezus, terwijl de tweede afsnijding niet buiten de kennis van de Tweede Persoon omgaat. De laatste zielsweeën die ik kreeg, gingen gepaard met die woorden: Uw tijd is altijd, Mijn tijd niet altijd. Daarop kreeg ik een waarneming in de ziel, dat ik één was die opgesloten zat in voorarrest en elk ogenblik bij de rechter gedagvaard kon worden. De zielsweeën keerden niet meer terug, en het werd alles dodelijk stil in mijn ziel. Geen arbeid meer. Alles stil, zodat ik benauwd werd over de rust en stilte, en de Heere vroeg: Ach, dat ik het nog eens terug mocht ontvangen. Maar neen, het bleef alles even stil en rustig, en gevoelde zo de ontzaglijke afstand,

dat het van mijn kant nooit meer kon. En toen het geheel bij mij een afgedane zaak was, toen was het juist des Heeren tijd. En kwam mij zó diep in de zelfverfoeiing en in mijn lage afkomst te zetten, dat ik niet meer waardig was, dat iemand zijn voeten op mij zou afvegen. Ik was niet meer waardig dat het licht der zon mij nog bescheen, en zo ik daar lag in mijn schande, in mijn vuil en gruwelijkheid en afzichtigheid, en voor de heiligheid en reinheid Gods niet kon bestaan, en voelde mij voor eeuwig wegzinken in de diepte der hel. Hieruit heeft die dierbare Zone Gods, die gezegende Borg en Middelaar in Zijn eeuwige Middelaarsarmen mij opgehaald als in Zijn dierbaar eeuwig geldend Middelaarsbloed. Toen kwam die eeuwige Geest des Vaders en des Zoons, mijn onreine, walgelijke en verdoemelijke ziel af te wassen en reinigen in dat dierbaar Zoenbloed van de Heere Jezus Christus. Zó volkomen, dat ik weer zo blank was als de lelie en wit als de sneeuw. Toen behaagde het Hem, mijn naakte ziel te kleden en te dekken met de klederen des Heils en de mantel der Gerechtigheid, en stelde mij de Vader voor, zó volmaakt, rein en heilig, alsof ik nooit geen zonde gedaan of gekend had. Waarop de Vader mij tot Zijn kind en erfgenaam aannam, bevredigd zijnde in het volbrachte Middelaarswerk van Zijn lieve Zoon Jezus Christus, en sprak: Ik zal op u niet meer toornen noch schelden in alle eeuwigheid. O, wat zonk mijn ziel weg in verwondering en aanbidding. Ik moest het wonder maar uit-

schreeuwen. Kon niet tot bedaren komen. En dat aan zó een, die dood en hel verdiend had, en nu weer een thuis gekregen had in het Vaderhart Gods. Nu kreeg ik alles wat ik in het paradijs had verloren in mijn Adam, Jezus Christus, mijn allerliefste Heere mijn Goël, mijn Verlosser en Zaligmaker terug. O onverdiende zaligheid die ik van mijn God genoot. Nu mocht ik door mijn allerliefste Borg weer met vrijmoedigheid toegaan tot het Vaderhart Gods, en roepen: "Abba Vader", lieve Vader, zoete Vader, die mij aan de Zoon wedergaf als loon op Zijn arbeid, en die dierbare Heilige Geest, als die Grote Verzegelaar, het verzegelde en bekrachtigde in mijn ziel, en getuigde met mijn geest, dat ik des Heeren was. En mocht dan ook een erfgenaam zijn, een erfgenaam Gods en een mede-erfgenaam van Christus. Daar jubelde mijn ziel het uit: Ik ben zeer vrolijk in de Heere en mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der Gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan. O, daar mocht ik weer staan in het Paradijs, zoals ik uit mijn Makers hand was voortgebracht. Volmaakt in Hem, en er was geen gebrek aan. O, het was alles nieuw. Van binnen en van buiten, en waar ik ook heen zag: een nieuwe hemel, een nieuwe aarde. Alles, alles nieuw! Al het oude was voorbij gegaan en het was alles nieuw geworden. Daar ontvangt de ziel de witte keursteen, en op die keursteen een nieuwe naam, welke niemand kent, dan die hem ontvangt.

Maar laat ik nu weer wat verder gaan. Na al deze geschonken weldaden, behaagde het de Heere mij weer terug te zetten in het armenhuis, om te leren gaan leven van gegeven goed. O, wat is dat een rijke genade, om nu als een nietshebbende en nietsbezittende in onszelf, te leren leven uit die alles schenkende Christus. Om nu maar steeds als een arme bedelaar bij Hem te mogen bedelen. Om uit Zijn volheid te leren ontvangen genade voor genade. Ach, hoe leert hij zichzelf nu pas kennen als in zijn naamloze armoede, dat hij is een uitgeschudde, uitgeledigde zondaar, die na al de ontvangen weldaden, nog niet anders is en blijft als een onbekeerd schepsel in zichzelf. Die nog midden in de dood ligt, en in der eeuwigheid geen goed doen kan. Ja, het is bijna niet te geloven, nu pas gaat hij zijn onbekeerlijkheid inleven. Opdat hij in de weg der heiligmaking, een dagelijkse bekering, reiniging en

heiliging in Jezus dierbaar bloed zal leren benodigen. Opdat die dierbare Christus meer en meer gestalte zal verkrijgen *in onze harten*, en wij geworsteld mogen worden in de liefde gods. Wij geestelijk gebruik van Hem zullen maken, opdat Hij ons in Zijn Persoon, in Zijn namen, in Zijn ambten, in Zijn staten en weldaden recht dierbaar en noodzakelijk zal worden. En door de oefeningen des geloofs in Hem, wij Zijn beeld meer en meer gelijkvormig zullen worden, en alzo één planting met Hem worden in de gelijkmaking Zijns doods. Alzo ook in de gelijkmaking van Zijn opstanding. En alzo pasklaar gemaakt te worden voor Zijn eeuwige heerlijkheid en zaligheid. Om dan naar Zijn Woord te ontvangen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid wonen zal. Om dan volmaakt naar ziel en lichaam beide, onze allerliefste en dierbare Koning met de Vader en de Heilige Geest, volmaakt te mogen kennen en te verheerlijken, en dat tot in alle eeuwigheid. Om het dan eeuwig Hem, de Drieënige God toe te zingen: "Door U, door U alleen, om dat eeuwig welbehagen". Dan zullen wij niet meer hongeren, en zullen nooit meer dorsten, maar daar zal Hij ons leiden tot de levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van de ogen afwissen. Daar zullen wij de Koning eeuwig aanschouwen in Zijn schoonheid. Daar zullen de vrijgekochten des Heeren wederkeren en tot Zion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op onze hoofden zijn, en vrolijkheid en blijdschap zullen wij verkrijgen, ja, droefenis en zuchting zullen wegvlieden. Daar zal geen zon en maan meer van node zijn; de Heere God zal ze zelf verlichten en dat lieve Lam zal de kaars zijn tot in alle eeuwigheid. Daar zullen wij eeuwig wandelen in het licht van Zijn vriendelijk aangezicht, en daar zullen wij ons de ganse dag in Hem verblijden. O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen; dat Gij gewrocht hebt voor degenen die op U betrouwen in de tegenwoordigheid der mensenkinderen. Maar kom, laat ik nu nog even terugkeren tot mijn roeping, waartoe de Heere mij arm zondaar toe had afgezonderd. Zoals ik reeds vermeld heb, was dit voor mij afgesneden. En heb ik daaronder geworsteld van mijn 18e jaar tot mijn 30e jaar. Al wat ik probeerde om mijn dagelijks brood te mogen verdienen, brak de Heere telkens weer bij de hand af. En de Heere kwam als vragend tot mijn

ziel, of het mij nu nog niet duidelijk genoeg was. Waarop ik telkens moest zeggen: neen lieve Heere, het is onmogelijk; ik kan niet. Totdat het de Heere behaagde op mijn 30-jarige leeftijd mij in Zijn wijngaard uit te stoten. En mocht ik ruim 20 jaar arbeiden in de Oud Gereformeerde Gemeente. Staande te Dordrecht, kwam de Heere mij krachtig te overtuigen, dat de kerk der Afscheiding van 1834 de moederkerk was. En alle kerken buiten de afscheiding, geen bestaansrecht hadden. Toen heb ik klaar gevoeld dat ik niet op mijn plaats stond. En heb ik tien jaar daarmee geworsteld. Ik zocht toen veel contact met de predikanten uit de Chr. Geref. Kerk. Deelde hen de zaken mee die in mijn hart leefden. Zodat zij mij aanzetten tot voorzichtigheid en in deze weg ernstig 's Heeren aangezicht te zoeken, opdat Hij de weg mocht openen, waar mijn ziel naar uitging. Ik zocht mijn lieve gemeente in Dordrecht te bearbeiten, om over te gaan tot de Chr. Geref. Kerk. Maar dit alles kon geen doorgang vinden. En zo heb ik tien jaar doorgeworsteld, totdat het 's Heeren tijd was en ik door het geloof de stap mocht doen, en mijn kerkeraad meedeelde dat ik niet langer meer in de Oud-Geref. Gemeenten kon blijven voortgaan. En vroeg hen vriendelijk of zij met mij meegingen, en dat ik heel graag mijn gemeente zou willen meenemen. Zij hebben dit in overleg genomen. Doch besloten het niet te doen. Vergunden mij ook geen gelegenheid te geven om met mijn gemeente te spreken. Zij hebben mij toegelaten zondagsmorgens nog een woord te spreken, en verder de kansel voor mij te weren. Hetwelk dan ook geschied is. Zondagsmorgens deed ik mijn afscheid. Dit was geheel onverwachts en gaf in de gemeente een grote verontwaardiging aangaande de handeling van de Kerkeraad, zodat na de dienst velen bedankten als lidmaat der Oud Ger. Gemeente. Zondagsmiddags zat ik onder het gehoor van Ds. Smits die toen te Dordrecht stond. En tot mijn grote verbazing zag ik hoe dat bijna heel mijn gemeente mij gevolgd was. En allen onder het gehoor zaten bij Ds. Smits. Ik heb toen zes of acht weken onder Ds. Smits gekerkt, en heb mij dadelijk aangesloten met mijn vrouw bij de Chr. Geref. Kerk te Dordrecht.

In 't jaar 1942 werd er een vervroegde Classis opgeroepen, om mij te onderhoren. Op deze Classisvergadering, waarbij ook de Deputaten waren verte-

genwoordigd, moest ik verslag geven van mijn overkomst uit de Oud Geref. Gemeente naar de Chr. Geref. Kerk. Daarna verslag van mijn genadestaat en roeping. Ook moest ik een kort woord spreken over Romeinen 5:1. Daarna heeft Prof. Wisse mij onderzocht in Dogmatiek, Homiletiek, Catechitiek, Symboliek, Kerkgeschiedenis en een weinig in de Nederlandse taal. De gehele dag was met dit onderzoek volgemaakt. En werd ik na afloop al dezer zaken, met volle meerderheid aangenomen. Werd mij de lastbrief van de Koning der Kerk mij door de Praeses overhandigd, die mij ernstig en broederlijk toesprak. Ook Ds. Meijering als Deputaat sprak mij liefelijke woorden toe, en liet mij toezingen, ik meen Ps. 134:3. De zondag daarop deed ik mijn eerste preek in Sliedrecht in de Chr. Geref. Kerk. Dadelijk na mijn overgang kreeg ik een beroep uit Werkendam; hetwelk ik met vrijmoedigheid mocht aannemen. Nadat Ds. Smits mij bevestigd had uit Jesaja 52:7, mocht ik mijn herderstaf opnemen met de woorden van de Apostel uit Rom. 8:31b. Met veel genoegen en aangenaamheid des harten heb ik in Werkendam mogen arbeiden, en gaf de Heere dat onze arbeid niet ijdel geweest is in de Heere. Door de pred. des Evangelies en pastorale arbeid was er een innige band van liefde en eenheid, niet alleen in de gemeente, maar ook zelfs daarbuiten. Zodat er zelfs plaatselijk onderlinge band in liefde en eenheid was. Zodat er veel droefheid was toen wij Werkendam gingen verlaten en de roeping in Nieuwpoort opvolgden. Ook daar heeft Ds. Smits mij bevestigd uit 1 Cor. 3:9, waarna ik mijn intrede mocht doen uit 2 Cor. 7:2a. Ook daar is onze arbeid niet ijdel geweest in de Heere. Na ruim vier jaar daar gestaan te hebben, mochten wij de roeping ontvangen uit de Chr. Geref. Kerk te Woerden; welke wij met vrijmoedigheid mochten aannemen. Nadat wij bevestigd zijn door onze Weleerw. Broeder Ds. de Smit, mocht ik mij aan de gemeente Woerden verbonden de 29e juni 1950, met de woorden uit Joh. 10:16. In deze gemeente heb ik met aangenaamheid des harten mogen arbeiden. En mocht dan ook het aangezicht mijner schapen kennen. Ook dáár liet de Heere Zich niet onbetuigd en mocht de prediking van het Evangelie velen tot zegen zijn. In 't jaar 1954 bezocht de Heere mij met een ernstige ziekte, zodat ik op 14 november aan mijn ziekbed gebonden

werd. Nadat ik drie weken thuis gelegen had, moest ik op 7 december overgebracht worden naar het ziekenhuis. Ik was toen ernstig ziek, en dacht niet anders als te zullen heengaan. De Heere was bijzonder goed voor mij, en mocht dagelijks delen in Zijn zoete en zielzaligende gemeenschap met mijn allerliefste Koning. Reeds thuis had ik een heerlijke nacht mogen doormaken, waar de Heere sprak: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En mij kwam in te leiden in de stille eeuwigheid. O zalige uren, dat zich kwijt zijn in de Drieënige God. Hoe heerlijk en zalig mocht ik daar beleven en doorleven, dat mijn naam geschreven staat in dat Boek des Levens des Lams. En die dierbare Zone Gods mij al lief had voor mijn val. Ja, mij arme zondaar liefhad van de nooit begonnen eeuwigheid. En mij hier in de tijd had opgezocht en levend gemaakt, en mij een arm en verloren zondaar gemaakt had voor Zijn aangezicht. En mij in en door Christus Zijn lieve Zoon met God kwam te verzoenen en te bevredigen. Zodat ik in en door mijn dierbare Heere en Zaligmaker Jezus Christus weer met vrijmoedigheid mocht toegaan tot het Vaderhart Gods. O, hoe kwam dat lieve Wezen het alles te vernieuwen en bevestigen. Mijn ziekenkamer in het ziekenhuis was een "Beth-El". Een huis Gods. Een poort des hemels.

Zalige tijden heb ik in het ziekenhuis doorleefd. Was zielzaligheid met de dood en het graf verzoend, zodat mijn ziel verlangde naar mijn dierbare Koning, om bij Hem te zijn, zodat mijn ziel uitriep: Kom Heere Jezus, ja kom haastelijk. Nooit zal ik vergeten hoe dat die dierbare Heilige Geest de waarheid Gods zo in mijn ziel indrukte en verzegelde, dat ik moest uitroepen: Lieve Heere, nu kan de hemel mij niet meer ontgaan. Nooit is het uit te spreken en te verklaren wat mijn ziel heeft mogen smaken en genieten. Het ware de voorsmaken van het zalig hemellevens van hierboven. Niet één seconde was mij te lang in het ziekenhuis. Ik was geheel verslonden en verenigd met de Wil mijns Hemelse Vaders. Ook mocht ik velen van Gods lieve volk en knechten in mijn ziekte ontmoeten, en mocht - dan veel spreken over dat grote goed wat God in Christus heeft bereid en weggelegd voor degenen die Hem mogen vrezen. Op 22 februari 1955 mocht ik weer het ziekenhuis verlaten, maar mocht voorlopig nog niet preken. Ik moest rust houden en aansterken. Pas 29 mei

1955, op de eerste Pinksterdagmorgen mocht ik weer voor mijn lieve gemeente optreden, en predikte over Handelingen 2:4. Hierbij was mijn huisdokter tegenwoordig omreden ik maar één uur mocht preken. Zo behaagde het de Heere mij weer in staat te stellen mijn ambtelijke arbeid te mogen verrichten, doch het was niet meer als vroeger. Mijn hart bleef zwak, zodat mijn huisdokter mij adviseerde om in oktober 1956 mijn emeritaat aan te vragen. Hier schrok ik van en wilde daar niet aan, en zei dan ook dat dát niet kon. Ik gevoelde echter steeds mijn lichaam teruggaan. Ik moest het één na het ander opgeven. Zodat op advies van mijn dokter de eerstvolgende Classis die in april 1957 gehouden zou worden, mijn emeritaat moest aanvragen. Hetwelk mijn kerkeraad dan ook heeft gedaan. Wegens dit vervroegde emeritaat moest ik twee verklaringen hebben, dat ik mijn Ambtelijke arbeid niet meer kon volbrengen. Ik werd dan ook door de dokter onderzocht en verklaarde dat ik mijn ambt moest neerleggen. Zodat ik op de Classisvergadering in de maand april 1957 mijn Eervolle Emeritaat heb ontvangen. Op 2 mei daaropvolgend heb ik dan ook mijn herderstaf neergelegd, met de woorden uit Jeremia 17:16.

Ik zou hier nog veel over kunnen uitbreiden, maar ik doe dit niet. Alleen kan ik er dit van zeggen, dat het mij niet altijd even gemakkelijk is. Maar zou nog zo graag mijn ambtelijke arbeid willen verrichten, zoals het behoort. O, wat heb ik genade nodig om nu de weg des Heeren te volgen. Dat is mij soms zo moeilijk, zodat ik soms maar verlang om heen te mogen gaan. En wat zal ik nu verder nog schrijven. Ik verlang en zie uit naar de dag mijner verlossing. Want uitwonende uit het lichaam en inwonende bij de Heere zal mij verreweg het beste zijn. De Heere gedenke mijn lieve gemeente en Hij moge de ledige plaats vervullen, door ze te schenken een dienstknecht des Heeren uit Zijn hand, die ze mag weiden en leiden in de grazige weiden van Zijn dierbaar getuigenis.

Geve de Heere mij bij de voortduur in te leven: Mijn ziel, die naar de vrede haakt, En het morrend ongenoegen wraakt, Is in mij als een kind gespeend, En heeft zich met Uw wil vereend. Dan is alles goed, wat de Heere doet, en dan mag ik als een arme dwaas achter de Heere aankomen. Wetende dat wanneer ik 's Heeren raad

zal hebben uitgediend, Hij mij zal opnemen in Zijn heerlijkheid. Amen.

*M. Overduin,
Emeritus predikant te Woerden.*

Uitbreiding GLIAGG "De Poort"

Zelfstandige vestiging in Zwolle

Gedurende een aantal jaren verleent GLIAGG "De Poort" hulp vanuit een regiobureau te Zwolle op het adres Mussenhage 1. Deze hulpverlening werd tot nog toe gecoördineerd vanuit de vestiging te Amersfoort.

Sinds kort zijn de activiteiten in Zwolle uitgebreid. Er is nu een zelfstandige vestiging in opbouw aan de Meeuwenlaan 6 te Zwolle.

Deze vestiging fungeert tevens als centraal adres voor het regiobureau te Drachten.

Als tweedelijns instelling richt GLIAGG "De Poort" zich op het verlenen van bijbels genormeerde ambulante geestelijke gezondheidszorg aan jeugdigen en volwassenen met psychische en psychiatrische problematiek.

In verband met de nog bescheiden bezetting van de nieuwe vestiging is de hulpverlening voorlopig nog beperkt tot hulpverlening aan jeugdigen en volwassenen met een redelijke draagkracht. Dat wil zeggen dat patiënten in staat moeten zijn op eigen gelegenheid bij de instelling te komen en er van crisisgevoeligheid geen sprake is.

Uiteraard is het beleid van GLIAGG "De Poort" er op gericht in de toekomst het hulpaanbod verder uit te breiden totdat de doelstellingen van de instelling ook in de regio Zwolle gerealiseerd zijn.

Voor hulpverlening en advies is onze vestiging dagelijks bereikbaar tussen 8.30 uur en 17.00 uur. Ons telefoonnummer is 038-230 300.

Ontmoetingsdag familieleden van psychische zieken

Op D.V. 28 oktober 1995 zal in "De Eenhoorn" te Amersfoort een ontmoetingsdag worden gehouden voor familieleden van psychische zieken.

Het doel van deze dag is om familieleden van psychische zieken met elkaar in contact te brengen om ervaringen uit te kunnen wisselen. Tevens zal, d.m.v. een enquête, worden gezien of

er een basis is om te komen tot de oprichting van een vereniging voor familieleden van psychische zieken.

Op de ontmoetingsdag zal een inleiding worden gehouden door Ds. P. Mulder (Capelle a/d IJssel) en mevr. W.A. Janse-van der Meide (ouder) over het omgaan met psychische zieken. Daarnaast is er een forumdiscussie o.l.v. dr. J. v.d. Wal (directeur GLIAGG "De Poort").

De ontmoetingsdag wordt georganiseerd door een tijdelijke werkgroep uitgaande van de Stichting Maatschappelijke Hulpverlening op Gereformeerde Grondslag te Den Haag, Stichting "De Vluchtheuvel", de Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV), Gereformeerd Psychiatrisch Ziekenhuis "De Fontein" en GLIAGG "De Poort".

De kosten verbonden aan deze dag zijn f 15,- waarbij een broodmaaltijd is inbegrepen. Voor verdere informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met NPV, Postbus 178, 3900 AD te Veenendaal, tel. 0318-524818.

Mocht u verhinderd zijn, maar wel belangstelling hebben voor een eventueel op te richten vereniging, dan kunt u dat kenbaar maken bij de NPV. U krijgt dan de enquête thuisgestuurd. Graag willen wij de mogelijkheid geven voor een interview met de initiatiefnemers. Dat zijn: mw. A. Neven-Niezing (SMHGG), J. van Belzen ("De Vluchtheuvel") en M. den Heijer. Allen zijn te bereiken via de NPV.

Werkgroep "Ontmoetingsdag psychische zieken" p/a NPV, Postbus 178, 3900 AD Veenendaal, (0318) 524818.

LCJ

"Op onderzoek uit..!"

Dat is het thema wat centraal staat op het Jeugdappèl van het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ), D.V. 21 oktober 1995. Wij nodigen iedereen, jong en oud, van harte uit tot het bijwonen van deze bijeenkomst. 's Morgens beginnen we om 10.30 uur en 's middags om 14.15 uur. De middagbijeenkomst zal rond 16.00 uur worden afgesloten.

Het Jeugdappèl wordt gehouden in Aqua Indoor, Dalweg 181 te Soest.

's Morgens wordt door middel van een Bijbelstudie door Ds. J. Brons ingegaan op het deelt thema "Gezocht", vanuit Hosea 11. Ds. M.J. Kater zal ons heel praktisch iets vertellen over "Onderzoekt de Schriften". Vragen als:

hoe, wat, wanneer, waarom en waar lezen wij in de Heilige Schrift zullen aan de orde komen.

De landelijke actie t.b.v. Stichting Schuilplaats zal ook tijdens het morgenprogramma afgesloten worden.

In het "Onderzoekt alle dingen" zal Ds. R. Kok ons voorgaan. Ds. J. Brons sluit de dag af met een slotappèl over het deelt thema "Gevonden!".

In de pauze is er naast ontmoeting, zang en het gebruiken van de lunch gelegenheid om twee workshops te bezoeken. Ds. J. van Amstel "kijkt" met ons naar de media en evangelist J.W.N. van Dooijeweert laat ons wat horen over house.

Wij hopen op en bidden om een gezegende dag.

GBS belegt 30e toogdag in Barneveld

De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) belegt op D.V. zaterdag 14 oktober a.s. de 30e jaarlijkse toogdag. Plaats van samenkomst is de Rehoboth-kerk aan de Nairacstraat te Barneveld. De vlakbij gelegen Markthal zal worden gebruikt als overblijfruimte tussen de morgen- en middagbijeenkomst.

De morgenbijeenkomst van de toogdag begint om 10.30 uur.

De opening heeft plaats door Ds. P. Blok uit Kootwijkerbroek, voorzitter van de GBS.

Daarna hopen te spreken Ds. S. de Jong uit Numansdorp en Ds. L. Blok uit Nunspeet.

De pauze wordt gehouden van 12.30 uur tot 14.00 uur.

Vervolgens hopen tijdens de middagbijeenkomst Ds. A. van Heteren uit Barendrecht en Ds. A. van der Meer uit Wekerom te spreken.

De sluiting zal worden verzorgd door Ds. A.J. Wijnmaalen uit Vianen, tweede voorzitter van de GBS.

De Rehoboth-kerk ligt vlakbij het NS-station te Barneveld.

In de middagpauze is er ruime gelegenheid om aan de boekentafels in de kerk en de Markthal Bijbels, psalmboeken en andere uitgaven van de GBS te kopen.

De GBS werd in 1966 opgericht met als doel het handhaven en het bevorderen van het gebruik van de Bijbel in de Statenvertaling. De eerste toogdag werd gehouden op 20 augustus 1966 in Rotterdam. Daarna werd het een

vaste gewoonte om elk jaar bijeen te komen.

Voor meer informatie kunt u bellen naar:

GBS - Leerdam

tel. 03451-10155, vragen naar G.T. Geerts.

Stichting Schreeuw om Leven

Handtekeningenactie tegen de 06-seksnummers

De Stichting Schreeuw om Leven organiseert rond de Dankdag op D.V. 1 november a.s. een landelijke handtekeningenactie tegen de 06-seksnummers in de telefoonboeken en de pornografie in brede zin.

In elk telefoonboek staan de 06-seksnummers en elk kind kan ze draaien met alle ernstige gevolgen daarvan. Daarom wil de stichting zoveel mogelijk handtekeningen verzamelen om die aan te bieden aan de heer Dik, voorzitter van de Raad van Bestuur van de PTT, met de dringende oproep de 06-seksnummers uit de telefoonboeken te halen, zodat deze niet meer bij iedereen ongevraagd in huis kunnen komen.

Wij zijn verantwoordelijk voor onszelf en voor onze kinderen. En we kunnen er zeker iets aan doen.

Scheur de bladen met de 06-seksnummers uit uw telefoonboek, zodat uw kinderen ze niet kunnen bellen.

Er zijn in het verleden al verschillende acties gevoerd, die helaas niet het gewenste resultaat hebben gehad. Daarom voeren we nu een grote actie, om de heer Dik te laten zien dat er nog veel christenen tegen deze 06-nummers zijn.

Nadere informatie en handtekeningenlijsten kunt u aanvragen bij St. Schreeuw om Leven, Ruitersweg 35-37, 1211 KT Hilversum, tel. 035-6244352.

De situatie in het christelijk onderwijs

Alarmerende ontwikkelingen

Van het christelijk onderwijsblad BEZINNING verscheen een nummer waarin uitvoerig aandacht besteed wordt aan de situatie in het christelijk onderwijs.

Meer dan tweederde van de scholen voor christelijk onderwijs gebruikt thans voor het vak godsdienst methoden waarin van de betrouwbaarheid

van de Bijbel niets overblijft. De meest gebruikte godsdienstmethode is de zeer bijbelkritische methode "Van Horen Zeggen". De schrijvers ervan ontkennen dat heilsfeiten als de maagdelijke geboorte, de opstanding en de hemelvaart van Jezus Christus plaatsgevonden hebben. De wonderen die Jezus Christus deed, worden niet historisch geacht, omdat ze naar menselijke maatstaven niet mogelijk zijn. Toch wordt deze methode gebruikt op een derde van alle christelijke scholen voor voortgezet onderwijs. Goede tweede is de methode LEVENDE GODSDIENST, waarin de niet-christelijke godsdiensten worden gelijkgesteld met het christelijk geloof.

Dit zijn enkele van de resultaten van een onderzoek naar de positie van het vak godsdienst en de voor dat vak gebruikte methode op christelijke scholen voor voortgezet onderwijs. De uitkomsten werden gepubliceerd in het septembernummer 1995 van blad VOORWERK, een uitgave van de Unie voor Christelijk Onderwijs. De genoemde cijfers geven een schokkend beeld te zien van de uitholling van de identiteit van het christelijk onderwijs.

De twee meest onaanvaardbare methoden voor godsdienst blijken verreweg de meest gebruikte methoden te zijn.

"Van Horen Zeggen" wordt gebruikt op een derde van alle christelijke scholen. LEVENDE GODSDIENST heeft slechts een iets minder groot aandeel. Daarnaast heeft nog een klein aantal andere scholen andere bijbelkritische methoden ingevoerd. Ook uit het basisonderwijs komen zeer alarmerende geluiden over het steeds meer doordringen van bijbelkritische en occulte visies in methoden.

Deze zaken komen aan de orde in het themanummer van BEZINNING over de situatie in het christelijk onderwijs. Een belangrijk deel van dit nummer is gewijd aan een vraaggesprek met de voorzitter van de Unie voor Christelijk Onderwijs, drs. J. Hoeksema, over de huidige situatie in het christelijk onderwijs.

De Unie kan in de huidige situatie in het christelijk onderwijs echter weinig uitrichten om de vervaging van de identiteit van het christelijk onderwijs tegen te gaan, omdat ze slechts een platform wil zijn waar de zeer uiteenlopende stromingen in het christelijk onderwijs elkaar ontmoeten. Ouders zullen zelf aan de slag moeten gaan en de besturen wijzen op het feit dat het

christelijk onderwijs uitgehold wordt als vergaande kritiek op de betrouwbaarheid van de Bijbel op de school kan worden uitgedragen. In het nummer wordt ook ingegaan op de invloed van de moderne theologie die een toenemende invloed heeft in de Unie voor Christelijk Onderwijs en ook in haar uitgaven zichtbaar is. De redactie van BEZINNING hoopt met het themanummer een bijdrage te leveren aan de zeer nodige bezinning op de ernstige situatie waarin een belangrijk deel van het christelijk onderwijs verkeert.

Het nummer van BEZINNING kan besteld worden door f 2,50 over te maken op girorekening 2.974.537 van adm. BEZINNING te Amersfoort o.v.v. situatie christelijk onderwijs.

Het Centrum Voorlichting Christelijk Onderwijs, uitgeefster van BEZINNING, is gaarne bereid op een gemeente-avond een lezing te verzorgen over onderwerpen als New Age, occultisme, de bijbelkritiek, geloofsopvoeding en kerkverlating, islam en christelijk geloof, de situatie in het christelijk onderwijs. Inlichtingen bij het secretariaat: tel. 0342-414479.

Boekbespreking

John Bunyan, **Het leven en sterven van meneer Kwaad**, naverteld door M.J. Ruissen, 185 blz., f 32,50, Uitgeverij de Ramshoorn, Goes.

Bunyan schreef dit boek als tegenhanger van "De Christenreis naar de eeuwigheid". Ten tijde van Bunyan hadden velen de Christenreis wel gelezen, maar ze gingen nog voort op de brede weg. Door middel van de beschrijving van het leven van een onwedergeborene laat hij zien wat er met wandelaars op de brede weg gebeurt. De handel en wandel van een brute wereldling wordt ons in schrille kleuren getekend. Meneer Kwaad wilde de zonde niet loslaten. Vanaf zijn kinderjaren tot aan zijn dood toe heeft hij de zonde gediend. Aan de hand van de Tien Geboden wordt het leven van meneer Kwaad beschreven. Bunyan laat ten aanzien van de beschreven zonden de Heilige Schrift spreken. Ook worden opmerkelijke geschiedenissen verhaald die kennelijke oordelen Gods over de begane goddeloosheden bevatten. We willen een voorbeeld hiervan geven. Op blz. 143 lezen we over een deurwaarder die op zondag in dronken toestand zijn paard besteed. Hij riep de mensen toe: "Mijn paard

brengt mij naar de duivel!" Nauwelijks had hij deze woorden uitgesproken of het paard steigerde en wierp hem met een grote smak op de grond. Daarbij brak de deurwaarder zijn nek en verloor het leven. Uit het leven van kwaad wordt ons verhaald dat hij door een ernstige ziekte tot een opmerkelijke verandering was gekomen. We lezen op blz. 144 "O, hoe schokte zijn geweten! Het benauwde hem dat hij al gauw in de hel en het eeuwige vuur zou verkeren. Voor een ieder die hem zo zag liggen was het duidelijk hoe moeilijk hij het had. De vrees stond op zijn gezicht te lezen. Niet een ogenblik lag hij rustig in zijn bed: voortdurend wentelde hij zich om en om. Hij wierp zich van de ene op de andere zij. Zijn bed kraakte en schudde ervan. Uit zijn mond klonk een zwaar gekerm en af en toe zuchtte hij diep. Dikwijls riep hij: "Ik ben verloren, ik ben verloren! Mijn slechte leven hij mij in het verderf gestort!" Hij vroeg aan zijn vrouw voor hem te bidden opdat hij niet in de hel terecht zou komen en voor eeuwig verloren zou gaan. Ook liet hij predikers bij zich komen. Maar de bekering bleef uit. Naarmate zijn krachten toenamen verdween de benauwdheid van zijn hart. Even later was hij weer geheel de oude. Zijn vroegere vrees voor de dood was geheel verdwenen en de schone beloften waren op het ziekbed blijven liggen. Op blz. 148 lezen we wat er bij Kwaad ontbrak: Het ontbrak hem aan het besef van de verdorvenheid van zijn natuur. Hij was bang voor de gevolgen van zijn zondige daden. Hij vreesde de straf die hem wachtte. Daaronder ging hij gebukt. Het enige wat hem dreef, was dat hij uit de nood gered zou worden. Op blz. 149 treffen wij dan de volgende uitspraak aan: "Een ziekbedbekering is zelden iets waard." Het boek is in de vorm van een samenspraak geschreven. Aan het eind van elk hoofdstuk zijn gespreksvragen opgenomen die gelegenheid bieden tot nadere bezinning. Het keurig verzorgde boek bevat dertien illustraties van de hand van Rino Visser. De bewerker, die reeds eerder de Heilige Oorlog en de Christinnereis ter hand nam, heeft opnieuw een lezenswaardig boek mogen vervaardigen. Aan het slot van het boek is een overzicht van de begane zonden vermeld aan de hand van de Tien Geboden, wat diensten kan bewijzen bij de behandeling van de Wet Gods bijv. in verenigingsverband.

VOOR BIJBELS
IN STATENVERTALING

Psalmboeken groot en klein

oooooooooooo

Berijming 1773, met de Catechismus en de gebruikelijke Formulieren:

P20	het meest gebruikte psalmboek, 7,5 x 11,3 cm	f 12,50
P21	kunstleer, 9 x 12 cm	f 16,50
P23	zeer duidelijke letter, 10 x 16 cm	f 22,50
P25	groot formaat, voor slechtzienden, 14 x 21 cm	f 37,50

Berijming Datheen, met de Catechismus en Formulieren:

P20d	7,5 x 11,3 cm	f 12,50
P14d	alle verzen noten, 9 x 14 cm	f 24,75

Ook zakbijbels Datheen zijn bij ons verkrijgbaar.

In de boekhandel verkrijgbaar en in onze bijbeldepots.
Een uitgebreide folder wordt u op verzoek toegezonden.
Bestellingen zonder postzegel naar:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
Antwoordnr. 2809, 4140 WB Leerdam, tel. 0345-610155

Stempels in alle soorten, maten
en prijsklassen. Zeker met het
oog op de wijziging van
telefoonnummers een ideale
oplossing om uw
relaties bijtijds te informeren.

Stempelen of het gedrukt staat...

KSB STEMPELS

Naamplaten en graveerwerk

KEMPENAAR 39 BARENDRECHT TELEFOON 0180 - 619477 TELEFAX 0180 - 618800

WOORD & DAAD

Stichting Woord en Daad
Tel. 0183-624288
Postbank 30.20.900
ING Bank 68.23.44.222

Ja, ik wil meedoen met de financiële adoptie en sponsor worden van
een kind

- ☐ groepsadoptie f 37,50 per maand
☐ individuele adoptie f 40,- per maand
☐ graag eerst meer informatie (0183-624288).

Naam : _____
Adres : _____
Postcode : _____
Woonplaats : _____

Zenden aan:
Woord en Daad, Antwoordnummer 219, 4200 VB Gorinchem
(postzegel niet nodig)

Een klein beetje hulp werkt!

INDIVIDUELE ADOPTIE

Voor f 40,- per maand zorgt u voor een kind.
U ontvangt gegevens van het kind en elke twee
jaar een nieuwe foto. U kunt rechtstreeks
corresponderen.

GROEPSADOPTIE

Voor f 37,50 per maand zorgt u voor een
kind uit een groep. U krijgt een beschrijving
van het groepsproject en elk jaar een verslag.

Geef een kind toekomst.
Stuur meteen de bon op!

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg
nodig en u bezit geen TV, bel dan
gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

KRAAMZORG

GEZINSZORG BKG

De Stichting Bureau Kraam- en
Gezinshulp bemiddelt tussen hulpaan-
vragers en zelfstandige gediplomeerde
verzorgenden.

Voor uw hulpaanvraag en/of inlich-
tingen kunt u bellen:

0318-527799

Voor kraamhulp graag tijdig bellen!

Actuele diaserie over zending in

SPANJE en/of CUBA

Wij komen GRATIS naar uw ver-
eniging of school.

Bel naar:

Spaanse Evangelische Zending

Tel. 0184-611607, b.g.g. 055-3231623

STENEN VOOR ALBANIË

Diaconaal hulpbetoon en opbouw van het kerkelijk
leven. Dat is ons doel in Zuid-Albanië.
Er is een groot tekort aan eerste levensbehoeften.
De geestelijke nood is echter nog groter. Draagt u ook
uw steen(tje) bij? Opdat de Albanezen dagelijks brood
ontvangen en het Brood des levens.

Maak uw gift over o.v.v.: "Stenen voor Albanië".
Vraag ons gratis infobulletin aan!

STICHTING
KOM OVER EN HELP

POSTBUS 138 - 3860 AC NIJKERK - TEL. 03494 63208 - FAX 03494 62807

HULP AAN KERKEN EN
CHRISTENEN IN
OOST-EUROPA.

ONS WERK WORDT
AANBEVOLEN DOOR
EEN COMITÉ DAT
BESTAAT UIT
PREDIKANTEN UIT DE
GEREFORMEERDE
GEZINDTE.

POSTBANK
35 35 181 of BANK
16.10.04.555
TE H.I.AMBACHT